

Sygn. akt II Ka 242/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2024r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale prokuratora Mariusza Semeniuka

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2024 r.

sprawy **A. Ł.**

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 15 lutego 2024 r. sygn. akt II K 573/23

I. utrzymuje wyrok w mocy;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 242/24
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 15 lutego 2024 roku, sygn. akt II K 573/23

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1	<p>Na podstawie art. 438 pkt 1) k.p.k.</p> <p>1) obraży przepisu prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu z artykułu 178 a § 4 k.k z powodu braku podkreślenia, że skazanie dotyczy tego występku w brzmieniu ustawy sprzed 1 października 2023 roku, który odnosząc się do artykułu 178 a § 1 k.k, także w brzmieniu ustawy sprzed 1 października 2023 roku, który był zagrożony między innymi karą grzywny, a więc uprzywilejowanym dla skazanego, co skutkowało orzeczeniem bezwzględnej kary pobawienia wolności,</p> <p>2) obraży przepisu prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu z artykułu 178 a § 4 k.k z powodu nie wzięcia pod uwagę, że skazania na samoistne kary grzywny za wcześniejsze prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości sprzed 14 lat, sygn. VII K 1121/10, oraz sprzed 9 lat, sygn. II K 277/15 - uległy zatarciu w myśl art. 106 k.k w zw. z art. 107 § 4</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>a k.k, zaś skazanie za wcześniejsze prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości sprzed 10 lat, sygn. II K 507/14 na 3 miesiące pozbawienia wolności (z czego skazany odbył 1,5 miesiąca po czym, został warunkowo przedterminowo zwolniony) dawało potencjalnie możliwość zarządzenia zatarcia skazania już po upływie 5 lat, art. 107 § 2 k.k.</p> <p>3) obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, art. 69 § 4 k.k. w związku z ogólnymi dyrektywami wymiaru kary art. 53 k.k. w brzmieniu sprzed 1 października 2023 roku i nie wzięciu pod uwagę, że oskarżony nie tylko przyznał się do popełnianego czynu, wyraził skruchę i żal, ale jest ojcem 4 osobowej rodziny, ma na wychowywaniu 7 letniego M. i 16 letniego pasierba M., pracuje zawodowo na umowę o pracę, ma bardzo dobrą opinię środowiskową i w zakładzie pracy, nigdy nie spowodował wypadku drogowego ani nawet kolizji, spłaca kredyty, a jego miesięczne raty wynoszą łącznie około 1300 złotych, matka jego dziecka M. K., nie będzie w stanie utrzymać rodziny, wychowywać synów, spłacać kredytów, więc odmowa zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, nie byłaby uzasadniona w aspekcie zarówno prewencji ogólnej jak i szczególnej.</p>	
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Wniesiony środek odwoławczy był bezzasadny i nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie podzielił żadnego z argumentów przytoczonych przez obrońcę</p>		

oskarżonego w uzasadnieniu zarzutów podnoszonych w apelacji. Poddając zaskarżony wyrok kontroli instancyjnej nie stwierdzono, aby został on wydany w następstwie obrazy przepisu prawa materialnego tudzież procesowego.

Zarzuty apelacji zostały z niewiadomych przyczyn pomieszczone tak, że zarzut eksponowany jako pierwszy miałby być skutkiem uwzględnienia zarzutu, wskazywanego jako dalszy. W pierwszych słowach apelacji skarżący wywodzi bowiem, że Sąd błędnie nie zawarł w kwalifikacji prawnej informacji o zastosowaniu przepisów sprzed 1 października 2023 r., bo wówczas brzemienne art. 178a § 1 kk było zdecydowanie względniejsze – a dopiero później wywodzi, dlaczego właściwą miałaby być kwalifikacja z art. 178a § 1 kk, a nie ustalona przez sąd z art. 178a § 4 kk. bez zakwestionowania prawidłowości zasadniczej kwalifikacji prawnej, przyjętej przez Sąd meriti wywody o zmianach w treści przepisów, które w ogóle nie miały zastosowania w sprawie, są całkowicie rozbieżne z przedmiotem postępowania.

Dlatego więc w pierwszej kolejności odnieść się należało do zarzutu, że Sąd błędnie nie uwzględnił, że czyn przypisany oskarżonemu wyczerpał znamiona jedynie z art. 178a § 1 kk, bowiem uprzednie skazania uległy (lub tylko hipotetycznie mogły ulec) zatarciu i oskarżonego należy uznać za niekaranego. W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniu obrońcy, poprzednie skazania oskarżonego ujawnione w karcie karnej (k. 58-58v) nie uległy zatarciu. Zgodnie z informacją z Sądu Rejonowego w Łukowie oraz Sądu Rejonowego w Siedlcach o

odbytych przez oskarżonego karach i środkach karnych orzeczonych w sprawach VII K 1121/10, II K 507/14 oraz II K 277/15, do warunkowego przedterminowego zwolnienia w sprawie II K 507/14 doszło z dniem 15 lutego 2017. Zgodnie z treścią art. 82 §1 k.k. data ta, po upływie 2-letniego okresu próby warunkowego zwolnienia, została uznana za chwilę odbycia kary w powyższej sprawie. Od niej zaczął zatem biec termin 10 lat do zatarcia skazań przewidziany w art. 107 §1 k.k. Skarżący nie wspomina, więc zdaje się zapomina o treści art. 108 kk. Zdaniem Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie, Sąd Rejonowy słusznie przeanalizował dane o karalności oskarżonego i ocenił, że w tym przypadku przepis ten ma zastosowanie, a więc jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem, okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań. Bezzasadnym jest więc twierdzenie, że skazania w sprawach VII K 1121/10 i II K 277/15 uległy w oderwaniu od dalszej przestępczej aktywności oskarżonego zatarciu. Kuriozalną wręcz jest argumentacja apelacji, dotycząca trzeciego ze skazań z dotychczasowego dorobku oskarżonego – w sprawie II K 507/14. Skarżący wywodzi bowiem, że skazanie to należy uznać za niebyłe, bowiem przepisy teoretycznie dawały mu możliwość ubiegania się o uznanie tego skazania za niebyłe – na zasadzie, że skazany mógł zwrócić się o to do sądu, więc mimo iż się nie zwrócił, to zatarcie nastąpiło, więc nie ma tego skazania, więc nie ma kwalifikacji z art. 178a § 4 kk. Logicznie rzecz biorąc, skarżący mógłby z równym przekonaniem twierdzić,

że oskarżony jest niewinny, bo mógł nie wsiąść po alkoholu za kierownicę i mimo że to zrobił, to przecież mógł nie wsiąść, więc należy go uniewinnić. Argumentację tę jako oderwaną od podstawowych zasad logiki należało bez głębszych rozważań odrzucić. Oskarżony nie wystąpił o zatarcie skazania i orzeczenia takiego nie uzyskał, skazanie w sprawie II K 507/14, a przez to i wcześniejsze, pozostają aktualne, oskarżony był w dacie czynu skazany za przestępstwa z art. 178a § 1 kk, a jego obecny czyn wyczerpał kwalifikację z art. 178a § 4 kk.

Na tym tle zarzut z pkt I apelacji należało uznać nie tyle za nietrafny, co za bezprzedmiotowy. Owszem, art. 178a § 1 kk przed datą 1 października 2023 r. był dla sprawców względniejszy, lecz ponieważ nie ma on w sprawie zastosowania, Sąd meriti w żaden sposób nie mógł dopuścić się jego obrazy. Podstawą prawną wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Łukowie w sprawie przeciwko A. Ł. był artykuł 178a §4 k.k. Nowelizacją z dnia 1 października 2023 roku ustawodawca pozostawił ten przepis w dotychczasowym brzmieniu. Wobec powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego w tej konkretnej sprawie, Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zastosował przepisy obowiązujące w dacie orzekania, bowiem zmiany wprowadzone do art. 178a §1 k.k w ramach nowelizacji w żaden sposób nie zmieniają sytuacji prawnej oskarżonego, który odpowiada za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., którego warunkiem jest uprzednia prawomocna karalność sprawcy za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za

jedno z przestępstw określonych w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 k.k. popełnionych w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuszczenie się prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Ponadto, zarówno przed 1 października 2023 jak i w dacie wyrokowania, popełnienie czynu z art. 178a §4 k.k. było i jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Wobec powyższego, nie można zgodzić się z twierdzeniem obrońcy oskarżonego, że uprzednie brzmienie art. 178a § 1 który nie ma zastosowania w sprawie, w sytuacji oskarżonego przemawiałoby za warunkowym zawieszeniem orzeczonej kary.

Równie niezasadny jest zarzut, sformułowany w pkt III apelacji. Wielokrotnie było już przedmiotem rozważań sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, że nie można podnosić zarzutu obrazy prawa materialnego, przyznającego sądowi pewną możliwość, a nie nakładającego nań określonego obowiązku. O ile sąd wg treści przepisu może coś zrobić, nie można podnosić, że dopuścił się obrazy przepisu prawa materialnego, bo z możliwości tej nie skorzystał. Kwestią ustaleń faktycznych (opartych na ocenie zgromadzonych dowodów) jest bowiem, czy zaistniały podstawy faktyczne, by z określonej w przepisie możliwości działania skorzystał. In concreto, sąd może zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności, jeśli ustali stan faktyczny, w którym spełnione

są określone prawem przesłanki do takiego rozstrzygnięcia, mianowicie zaistniał w sytuacji oskarżonego szczególny przypadek, uzasadniony okolicznościami. Co oczywiste, by dokonać jakichkolwiek ustaleń faktycznych, koniecznym jest istnienie w sprawie dowodów – nie tylko jakichkolwiek, ale wiarygodnych. Tymczasem, w zakresie sytuacji osobistej, rodzinnej i finansowej oskarżonego, dość szeroko wskazywanej w treści apelacji, w aktach sprawy brak jest całkowicie jakiegokolwiek dowodu, choćby w postaci wyjaśnień oskarżonego. Przypomnieć tu należy, choć jest to wiedza prawnicza o charakterze najbardziej podstawowym, że każde pismo procesowe nie jest jakimkolwiek dowodem. Niezależnie od tego (bowiem gdyby pismo procesowe, jak apelacja, zawierało choćby ślad informacji o istnieniu dowodów rzeczywiście istotnych w sprawie, Sąd miałby możliwość zgromadzić je nawet przy całkowitej pasywności autora pisma, z urzędu) twierdzenia z apelacji nie uzasadniały tezy, że w sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania – w drodze wyjątku od reguły, wskazanej jako obowiązek w treści art. 69 § 4 k.k. in principio – dobrodziejstwa warunkowego wykonania kary pozbawienia wolności. Przedstawiona w apelacji sytuacja oskarżonego nie odbiega bowiem istotnie od sytuacji wielu mężczyzn w Polsce – nawet nie dysponując danymi statystycznymi można nie ocierając się o fałsz stwierdzić, że wielu ma rodziny, dzieci na utrzymaniu, pracę i w niej dobrą opinię, kredyt i czystą kartę karną, wielu również, zwłaszcza gdy zostali zatrzymani na gorącym uczynku, nie kwestionuje swej winy. Trudno więc podzielić argumentację apelacji, iż tak opisywana sytuacja

oskarżonego jest, zwłaszcza na tle innych przypadków kierowców, którzy po raz kolejny już, czwarty, wsiadają za kierownicę w znacznym stanie nietrzeźwości tylko dlatego, że pokłócili się z konkubiną i postanowili bez celu się przejechać, wyjątkowa, zasługująca na szczególne potraktowanie, odstępianie od zasad i praktycznie darowanie tego, że oskarżony z poprzednich trzech skazań nie wyciągnął prawidłowych, trwałych wniosków. Mając na uwadze materiał dowodowy w sprawie, Sąd Rejonowy na mocy art. 178a §4 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji, że ta kara - tak co do wymiaru, jak i rodzaju - oddaje trafnie stopień winy i społecznej szkodliwości czynu. W szczególności, orzeczona kara uwzględnia okoliczność uprzedniej kilkukrotnej karalności oskarżonego. Sąd Rejonowy prawidłowo zważył, iż czyn z art. 178a § 4 k.k. zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. W tym kontekście orzeczona kara 10 miesięcy pozbawienia wolności nie może uchodzić za zbyt surową. Również zdaniem Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki do skorzystania z możliwości, którą daje przepis art. 69 §4 k.k. tj. warunkowego zawieszenia wykonania wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, a warunki i właściwości osobiste oskarżonego, jego dotychczasowy sposób życia i zachowanie nie dają żadnej gwarancji, iż skorzystanie z dobrodziejstwa art. 69 §4 k.k. byłoby wystarczające do osiągnięcia celów kary. Zdaniem Sądu Okręgowego, orzeczenie kary pozbawienia wolności

<p>z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby byłoby niezrozumiałe i niesprawiedliwe w odbiorze społecznym, sankcjonowałoby bowiem zachowanie oskarżonego karą zbyt łagodną, nie oddającą jego społecznej szkodliwości, stopnia winy i postawy oskarżonego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez warunkowe zawieszenie wykonywania orzeczonej kary 10 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 3 lat.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Treść wniosku apelacji nie odzwierciedla w ogóle zarzutów z pkt 1 i 2 apelacji, bo nie postuluje zmiany opisu czynu, jego kwalifikacji prawnej ani rodzaju wymierzonej kary, a odzwierciedla jedynie zarzut z pkt 3. Bezzasadność wszystkich zarzutów warunkowała jednakże bezzasadność i tak cząstkowego wniosku.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność wniesionej apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylecia	
-----	-----

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
--------------------------------	-------------------------

II.	Sąd Okręgowy na podstawie art. 616 w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), obciążył oskarżonego kosztami sądowymi za II instancję (180 zł opłaty od kary i 20 zł ryczałtu za doręczenia pism w postępowaniu apelacyjnym).
-----	---

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Kwalifikacja prawna czynu, kara		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana